

škody, způsobené zjištěnou příhodou v dopravě a že důsledkem toho žalobní nárok jest důvodem po právu, aniž bylo třeba zabývatí se ostatními vývody dovolání, zejména výtkami, jež uplatňuje s hlediska důvodu čís. 2 Šu 503 c. ř. s.

Čís. 6777.

Jest na podnikateli pouliční dráhy, by při rozkopané trati šetřil pozornosti Šu 1299 obč. zák. Jest jeho povinností, by učinil taková opatření, aby v noci nebyla bezpečnost lidí a cizího majetku vykopávkami ohrožena a by k tomu použil prostředků, jež poskytuje věda a zkušenost a jež i při větru, dešti a nepříznivých vlivech povětrnostních jsou způsobivé a neselhají. Pokud nestačí postavení výstražných svítilen na místě rozkopávky.

Předpis Šu 17 uličního řádu pro hlavní město Prahu, že se zakazuje jezdití po kolejnicích silničních drah, nevztahuje se na dobu, kdy provoz silničních drah jest vůbec zastaven.

(Rozh. ze dne 3. února 1927, Rv I 901/26.)

Žalující autodrožkář vjel v noci do rozkopávky elektrické trati na Karlově náměstí v Praze a poškodil vozidlo. Žalobní nárok proti Elektrickým podnikům hlavního města Prahy uznal pro c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e důvodem po právu jednou polovinou, o d v o l a c í s o u d neuznal žalobní nárok důvodem po právu.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Jest sice přisvědčiti odvolacímu soudu potud, že žalovaná nemůže býti činěna zodpovědnou za nedostatečné osvětlení příslušné části Karlova náměstí uličními lampami, poněvadž toto osvětlování nespadá do oboru působnosti žalované firmy. Nelze však přistoupiti k právnímu stanovisku odvolacího soudu, jenž vyloučil zavinění, a proto též ručení žalované firmy proto, poněvadž na místě rozkopávky postavila výstražné svítilny, které Vojtěch R. rozsvítil, a sice svítilny dobře zasklené, do nichž bylo nalito dosti petroleje a které jinak dobře hořely. Tím žalovaná dbala snad péče a pozornosti, již lze podle Šu 1297 obč. zák. očekávati od každého člověka obyčejné schopnosti. V tomto případě nemá však místa ustanovení Šu 1297 obč. zák., nýbrž platí přísnější předpis Šu 1299 obč. zák. Žalovaná firma, provozující elektrickou dráhu a obstarávající veškeré s provozem a udržováním dráhy spojené práce, jest povinna dbáti mimořádné pozornosti a kromobyčejné opatrnosti ve smyslu Šu 1299 obč. zák. a jest proto práva z nedostatku této pozornosti Tento nedostatek dlužno shledávati v tom, že si žalovaná neuvědomila, že za větru a nepříznivého počasí petrolejové lampy přirozeně mohou zhasnouti, skutečnost to notorická, již není třeba zvláště dokazovati, a že neučinila dalšího vhodného opatření, by vykopávky byly znatelné a jimi nebyla ohrožena bezpečnost lidí a cizího majetku. Nižší soudy

zjistily, že v noci k 30. lednu 1925 svítilny pětkrát zhasly a že byly strážníky, již konali na Karlově náměstí službu, znovu rozsvíceny a že před 4. hodinou ranní vykopávky osvětleny nebyly, poněvadž svítilny v tu dobu již rozsvíceny nebyly. Uvádí-li odvolací soud, že nemůže býti od žalované firmy rozumně žádáno, by k doзору nad svítilnami ustanovila zvláštního hlídače, který by na svítilny po celou noc dozíral, lze tomu přisvědčiti. Než nebylo dokázáno, že ustanovení hlídače bylo jediným vhodným prostředkem, kterým se mohlo nedostatku petrolejových svítlen při dešti a větru odpomoci. Povinností žalované firmy bylo, učiniti opatření taková, by v nočním čase nebyla bezpečnost lidí a cizího majetku vykopávkami ohrožena, a k tomu použití prostředků, jež poskytuje věda a zkušenost a jež i při větru, dešti a nepříznivých vlivech povětrnostních jsou způsobilé a neselhají. Že taková opatření technicky nebyla možná, nelze důvodně tvrditi, ani že žalovaná dle svých vědomostí a zkušenosti nemohla seznati, že petrolejové svítilny při větru a dešti snadno zhasínají a že osvětlováním vykopávek jest ohrožena bezpečnost lidí a cizího majetku. Odvolacímu soudu nelze také přisvědčiti potud, pokud neuznává příčinné souvislosti mezi skutečností, že výstražné svítilny v době nehody nesvítily, a vzešlou škodou. Byloť nižšími soudy zjištěno, že žalobce pro tmou vykopávky nepozoroval, že proto silostrojem do ní vjel a že následkem toho bylo auto poškozeno.

Názor, že žalobce vzhledem k §u 17 uličního a jízdního řádu pro policejní obvod pražský nesměl použití prostory mezi kolejemi silniční dráhy, že škoda byla přivoděna tím, že nešetřil tohoto nařízení a že proto tu není příčinné souvislosti, není správný. Dle doslovu arcíť nerozeznává jízdní řád mezi denní a noční dobou. Avšak úmyslem jízdního řádu nepochybně jest, zajistiti silniční dráze provoz a zameniti jakékoliv rušení tohoto provozu. Omezovati veřejnou dopravu přes tyto meze, není zajisté účelem uličního a jízdního řádu. Tím, že § 17 zakazuje jízdu po kolejích silničních drah toliko tam, kde mimo koleje jest dráha dostatečně široká a sjízdňá a že nařizuje, že se dráhy mimo koleje má používat, by motorové vozy mohly volně projížděti, dává na jevo, že není zásadně a vůbec zakázáno, používatí prostoru mezi kolejemi a že zákaz se nemůže vztahovati na dobu, kdy provoz silničních drah jest vůbec zastaven, kdy tedy překážka pro provoz silniční dráhy nemůže přicházeti vůbec v úvahu. Správnost tohoto názoru plyne ostatně i z toho, že trať silničních drah vedena jest — nikoliv po majetku žalované vyhrazeném — nýbrž ulicemi a cestami, jež slouží všeobecné dopravě. Že touto všeobecnou dopravou se kolejnice i prostor mezi nimi poškozují, nemá významu; neboť provozuje-li žalovaná firma dráhu po veřejném statku, sloužícím dopravě všeobecné, musí tuto škodu nésti. Žalobce podle toho neporušil předpis §u 17 cit. řádu, nepouživ před 4. hodinou ranní, kdy nesporně provoz silniční dráhy je zastaven, volného prostoru po levé straně mezi okrajem chodníku a mezi narovnanými kameny z vykopávky, a když jel podle kolejí silniční dráhy. Nelze v tom spatřovati ani opomenutí náležité péče a pozornosti, poněvadž žalobce mohl důvodně předpokládati, že je trať volná a bez překážky, když tu nebylo ani osvětlení, ani jinakého výstražného opatření.

Nemá tu proto místa ani ustanovení §u 1311 obč. zák., nehledíc ani k tomu, že předpisy uličního a jízdního řádu nebyly vydány, by se předešlo takovým škodám, jež se přihodila. Ježto tedy nešetřila žalovaná pozornosti a opatrnosti ve smyslu §u 1299 obč. zák. a jelikož je škoda, žalobci vzešla, ve příčinné souvislosti s jejím opomenutím, jest žalovaná z toho práva.

Čís. 6778.

Ručení dráhy (zákon ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák.).

Jest příhodou v dopravě, zastavil-li vlak na nádraží tak, že poslední vozy stály již mimo nástupiště.

Jest příhodou v dopravě, dělo-li se vystupování z nákladního vozu, dopravujícího lidi, bez použití dřevěných schodů nebo dřevěného prkna. Předčasné vystupování cestujících z takového vozu lze pokládati za neodvratitelné zavinění třetích osob neb poškozeného jen tehdy, věděli-li o tom, že jsou pro vystupování připraveny schůdky nebo že budou po zastavení vlaku k vozu přistaveny.

(Rozh. ze dne 3. února 1927, Rv I1052/26.)

Žalobce jel v nákladním voze, jenž byl připojen k osobnímu vlaku. Na nádraží, v němž měl žalobce vystoupiti, zastavil vůz, v němž jel, až za zvýšeným nástupištěm. Ježto k vozu nebyly přistaveny schůdky, seskočil žalobce s vozu a poranil se. Náhradní nárok proti dráze uznal procesní soud první stolice důvodem po právu dvěma třetinami, odvolací soud k odvolání obou stran napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalovaného eráru.

D ů v o d y:

Žalovaná strana dovolává se z rozhodnutí odvolacího soudu podle §u 503 čís. 4 c. ř. s. pro nesprávné právní posouzení, nelze jí však dáti za pravdu. Příhodou v dopravě bylo již, že vlak zastavil na nádraží v M. tak, že poslední dva vozy stály mimo zvýšené nástupiště. Ač i tato příhoda v dopravě byla v příčinné souvislosti se žalobcovým úrazem, neboť na zvýšeném nástupišti nebyl by žalobce sestupoval do takové hloubky jako na místě, kde při vystupování spadl, nepokusila se žalovaná strana v této příčině o důkaz některého z důvodů sprostňujících ji ručení podle §u 2 zákona ze dne 5. března 1869 čís. 27 ř. zák., proto dlužno podle §u 1 téhož zákona přičítati toto od předpisů se uchylující zastavení vlaku dráze za zavinění. Další příhodou v dopravě bylo, že vystupování z vozu, v němž byl žalobce, dělo se bez použití dřevěných schodů nebo schodového prkna, jímž má býti podle předpisu každý nákladní vůz, dopravující-li se jím lidé, za účelem nastupování a vystupování opatřen, by bezpečnost jejich nebyla ohrožena. V tomto směru pokusila se dráha o důkaz, že se tak stalo vinou vystupujících a žalobce samého, poněvadž vystoupili z vozu dříve, než průvodčí mohl přistaviti schůdky nebo